

DAVIS

Då var det nya årtusendet här; med förväntningar inför framtiden, nya produkter, nya kriterier. Och vi måste ju säga att det börjar mycket bra, särskilt när det gäller projektorer!

TEST: CHRISTER BENGSSON
MEDTITTARE: PER KLINT, MIKAEL EKLUND

FAKTA: DAVIS DP-X16

Bildmatris XGA (1024x768)
Upplösning 786.432 microspeglar
Max. bildstorlek 200 tum
Ljusflöde 1000 Ansilumen
Kontrast 450:1
Lampa 120W UHP/2.000 h
Äkta 16:9 Nej
Takmontering Ja
Dataanslutning Ja
Storlek b h d 254x78x208 mm
Vikt 2,25 kg
Cirkapris 70.000 kronor
Info Davis Sverige 013-10 20 35
Web <http://www.davissverige.se>

BETYG (DLP-lvxklass)

Totalbild	●●●○
Ljusstyrka	●●●●
Svärta	●●●○
Kontrast	●●●●
Färgåtergivning	●●●○
Fläktdämpning	●●○○○
Användarvänlighet	●●●○

Precis det fåtal knappar du behöver. Power on-off, meny och några navigeringspilar.

● I förra numret kikade vi på en liten LCD-projektor från Sony som helt oväntat klev in på marknaden och sopade bort en hel del konkurrens med sitt låga pris och höga prestanda. Nu har också "storebror" med äkta 16:9 kommit för att visa vem som bestämmer!

Inför detta test av Sony VPL-VW10HT (eller V10, som vi kallar den) har tillvaron varit fylld av förväntan och nyfikenhet. Skall denna maskin verkligen kunna leva upp till sitt rykte och all "hype" som cirkulerat på Internet och i fackkretsar ett bra tag nu?

Redan tidigt i höstas kom ryktet om att Sony skulle släppa en efterträdare till sin gamla LCD-värsting; VPL-W400QM. Den modellen har hittills varit den enda "äkta" 16:9 LCD-projektor (som jag känner till) som lämpat sig så väl för just hemmabioanvändning. Men nu har den alltså fått lämna plats för nästa generation i form av V10.

För att göra detta test lite mer spännande, så skall jag bryta en av mina tidigare regler och göra en direkt jämförelse med en jämbördig modell men med helt annan teknik. Davis, som för närvarande är den största tillverkaren i Europa av DLP-projektorer, har precis släppt en ny modell som heter DP-X16. Vi pratar nu samma ljusstyrka och samma prislapp.

(Ni som inte riktigt har koll på skillnaderna mellan DLP- och LCD-teknik får en grundkurs på nästa uppslag.)

STOR MEN SNYGG

Sonys maskin kommer levererad i en något oroväckande stor kartong. Innehållet visade sig dock vara betydligt mindre och framför allt lätt! Projektorn är visserligen lite större än majoriteten av dagens LCD-projektorer, men absolut inte otymlig och långt ifrån tung: Du lyfter och hanterar maskinen utan minsta risk för ryggskott. Fördelaktigt vid en eventuell takinstallation, vilket maskinen naturligtvis klarar av.

Designen är det fräschaste jag sett hittills och ligger väl i tiden. Snygg, tuff och läcker, i benvitt och med detaljer i silver, står den bakom min soffa och utstrålar lyx och kvalitet. På ena sidan finner du alla anslutningar du behöver! Har du en DVD-

spelare med komponentutgång? Grattis! Då får du optimal bildkvalitet. I annat fall rekommenderar jag naturligtvis S-Video-anslutningen! RCA video (komposit) går bort helt. Det ser hemskt ut!

Självklart finns det även en dataanslutning.

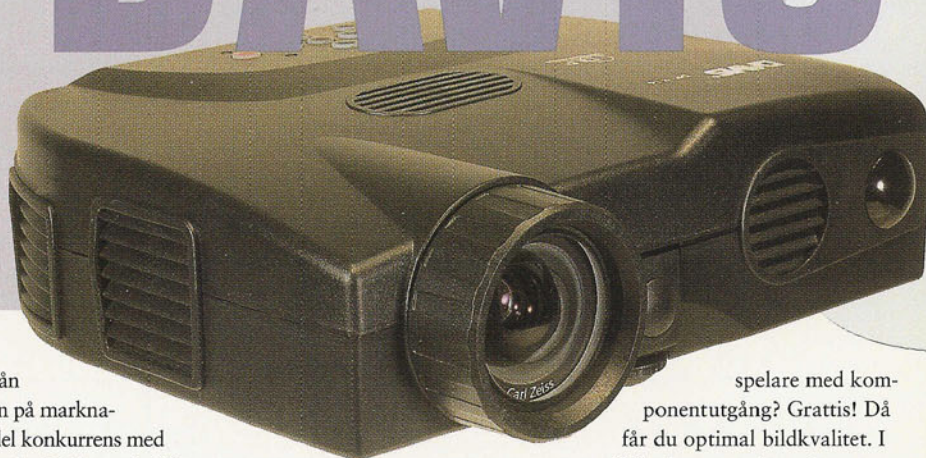
SÖT OCH LÄTT

Davis lilla maskin levereras med tillhörande svart väska i "business-design". Såväl inuti som utvändigt på väskan finner du massvis med fickor, fack och behållare lämpliga att förvara saker som manualen, kablagen, fjärren, disketter och DVD-skivor, mm. Solklart den snyggaste och mest praktiska väskan hittills.

Det första vi uppmärksammar om Davis X16:s design är dess blygsamma storlek. Ungefär som Sonys lilla VPL-CS1 som testades i förra numret av tidningen. Och då menar jag verkligen jätteliten. Kan en projektor vara söt? I sådana fall så är Davis DP-X16 just det! Den väger följaktligen nästan ingenting med sina blygsamma 2,25 kg. Du håller den löjligen enkelt med en hand!

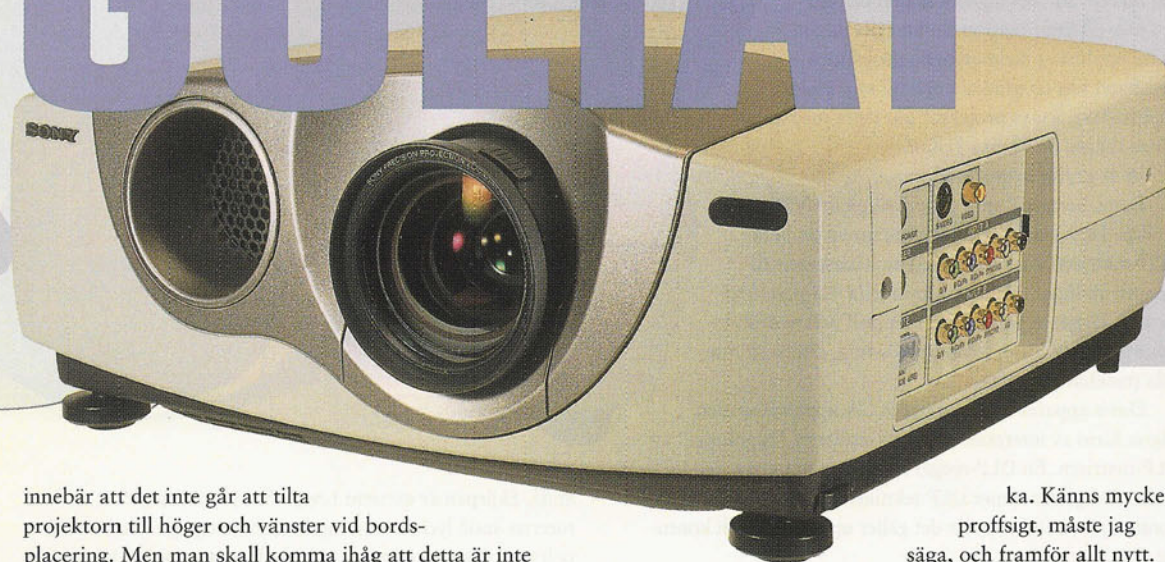
Färgen är kolsvart och apparaten är helt "befriad" från anslutningar. Endast en (!) liten kontakt på ena sidan tjänar som anslutning för samtliga bildkällor! Där kopplar du nämligen in en Hub som har de anslutningar du behöver; RCA-video, S-Video samt diverse datakontakter.

Modellen går med fördel att takmontera. För övrigt finns dock en del kvar att önska. Maskinen saknar (precis som Sony CS1) tyvärr sidofötter med skruvjustering, vilket

Den lilla Hubben har de 3 anslutningar du behöver. En USB till datorn, en RCA, samt en S-video till DVD-spelaren eller videon.

GOLIAT

FAKTA SONY VPL-WV10HT

Bildmatris Wide-XGA (1366x768)
 Upplösning 3x1.049.088 pixlar
 Max. bildstorlek 300 tum
 Ljusflöde 1000 Ansilumen
 Kontrast 300:1
 Lampa 200W UHP/2.000 h
 Äkta 16:9 Ja
 Takmontering Ja
 Dataanslutning Ja
 Storlek b h d 395x168x427 mm
 Vikt 8 kg
 Cirkapris 69.000 kronor
 Info Sony Sverige 08-598 90 000
 Web <http://www.sony.se>

BEVÄ (LCD-lyxklass)

Totalbild	●●●●●
Ljusstyrka	●●●●●
Svärta	●●●●○
Kontrast	●●●●●
Färgåtergivning	●●●●●
Fläktdämpning	●●●●●
Användarvänlighet	●●●●●

innebär att det inte går att tilta projektorn till höger och vänster vid bordsplacering. Men man skall komma ihåg att detta är inte någon renodlad hembioprojektor, utan en dataproj med videomöjligheter.

Båda maskinerna kommer med informativa och pedagogiska manualer. Däremot saknas powerswitch på båda modellerna. Du får alltså rycka ut sladden om du inte vill att din projektor skall stå i standby-läge när den inte används. Lite fånigt.

ENDAST 29DB

Davis DP-X16:s blygsamma storlek bidrar också till att förstärka det stora problemet alla projektorer lider av. Nämligen fläktljudet, som här är kraftigt förvärrat och förstärkt av ljudet från färghjulet som spinner igång med hög hastighet när projektorn slås på. Här vinner Sonys maskin med hästlängder före Davis maskin och före ALLA tidigare testade projektorer. Vätskekylda CRT-maskiner och Sharps lilla LCD-proj XV-C20E, möjligtvis undantagna. Sony V10 är annars den tystaste projektor vi testat hittills; endast 29 dB. Mycket bra! Detta mycket på grund av det lite större chassit med lufttunnlar och den djupt placerade fläkten.

Vad fjärrkontrollerna anbelangar så tar Sony hem priset även här. Med samma färg som projektorn visar den tydligt alla knappar du behöver. Och som grädd på moset är samtliga knappar belysta för enkel navigering i biomörkret. Tack för det!

Davis fjärr är visserligen liten och smidig och av samma typ som vi sett tidigare vid ett flertal tillfällen, men den känns inte riktigt lika komplett som Sonys. Dessutom saknar den belysning.

UTMÄRKTA MENYER

Varken Sony eller Davis skäms för sig när det gäller menyer. Båda maskinerna har mycket bra gränssnitt på sina menysystem, trots att de skiljer sig helt ifrån varandra. Sony V10 presenterar sina funktioner och inställningar på ett mycket snyggt, enkelt och lättöverskådligt sätt. Gränssnittet påminner lite om MacOS. Davis X16 har en diskretare framtoning i menysystemet, men är även den lätt att förstå och navigera i.

På Davis maskin finner du också något som hittills alltid krävt extern mjukvara; nämligen flera inbyggda testbilder och inställningsmönster för färg, kontrast och ljusstyr-

ka. Känns mycket proffsig, måste jag säga, och framför allt nytt.

På Sonys maskin finns en liknan-

de sak, nämligen ett ruttmönster för inställning av bildstorlek och skärpa. Något jag tidigare endast sett på CRT-maskiner.

Andra funktioner på Sonys maskin (förutom de vanliga) är till exempel "CinemaBlack" där du kan välja om projektorn skall flöda 750 eller 1.000 ansilumen. Mycket bra med tanke på att under 100 tum blir 1.000 ansi alldeles för starkt och svärtan blir lidande. En annan stor fördel, som även lilla Sony CS1 har, är keystone-funktionen som är fullkomligt lysande. En liten krets i projektorn kan omberäkna och justera för den tiltning som uppstår när bilden projiceras från en kraftig under- eller övervinkel genom att helt enkelt "luta" bilden så att den får perfekta proportioner. Allt sker utan några som helst bildförvrängningar.

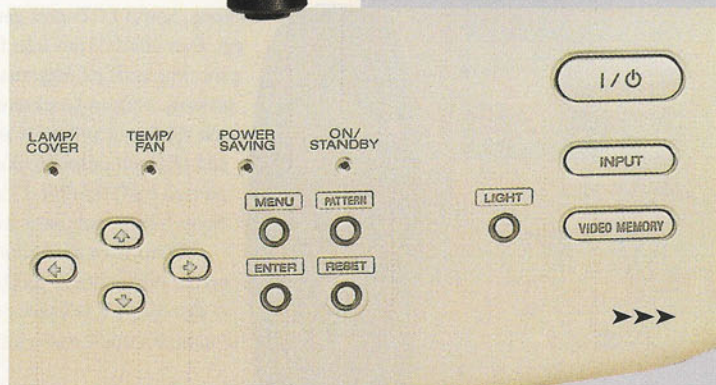
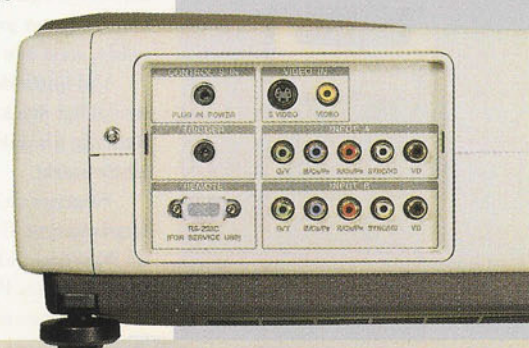
Ytterligare en stor fördel är V-tians enorma vidvinkel. På mycket korta avstånd kan du få riktigt stora bilder. Bra för den som är trångbodd! Zoom och fokus sköts manuellt. På Davis maskin får du klara dig med endast fokus. Zoom saknas alltså, och det försvårar således optimal placering av projektorn. Detta känns som en stor brist för en projektor i den här prisklassen.

INTERPOLERING

Precis som vår LCD-referens, Philips Fellini 100, så har Sony VPL-WV10HT XGA-upplösning med inbyggd "linjedubbling". Eller "interpolering", som är en mer korrekt term för det hela. Vad detta innebär är att projektorn kan återge bilder på sin LCD-panel som egentligen har för hög upplösning för DVD-

Sedvanliga anslutningar, RCA och S-video, plus två komponent-anslutningar av typen Y,Cb,Cr.

På ovensidan sitter, förutom de vanliga reglagen, en knapp för "Pattern" (kalibreringsmönster) samt små lysdioder med varning för hög lampvärme och stängd lins.

VIDEO ESSENTIALS

I våra tester använder vi en testskiva som heter **Video Essentials**. Denna DVD är mer eller mindre standard hos alla stora hemmabiotidningar, och den innehåller testbilder för färgkalibrering, kontrastmätning, svart- och vit-balans, konvergens, osv. Dessutom finns där alla möjliga testsignaler för inställning av ljudet. För dig som är ny på området finns även en hel del information om ljud och bildteknik och hur du optimerar just din anläggning. Med andra ord det mesta du behöver för att finjustera din anläggning. **Video Essentials** kan köpas för ca 500 kronor hos alla väl-sorterade hemmabio- och DVD-handlare. Skivan är kodfri.

Sony har satsat på klassisk design med fler knappar. Davis har valt en enklare lösning med en "masterknapp". Plus för Sonys belysning.

formatet. Interpoleringen ser till att maskinen räknar om den digitala bilden och ger den mer bildinformation för att fylla ut den högre upplösta pixelmatrisen i projektorn. Resultatet blir en mjukare och till synes högre upplöst bild. Sonys projektor gör detta med ännu bättre skärpa än Philips Fellini.

Vi är grymt imponerade!

Detta beror till stor del också på att V10 är en äkta 16:9-maskin och således utnyttjar hela LCD-matrisen vid projicering av widescreen-filmer, till skillnad från konventionella 4:3-projektorer som lägger svarta borders upptill och nedtill. I och med detta förlorar de upplösning, eftersom inte hela panelen utnyttjas.

Davis apparat har även den XGA-upplösning med någon form av interpolering, men resultatet "begränsas" av DLP-matrisen. En DLP-spegel motsvarar ju tre stycken LCD-pixlar. Enligt oss vinner DLP-tekniken poäng på svärta och kontrast, men förlorar när det gäller upplösning och konturer.

Davis X16 ger en mycket, mycket skarp bild med hög kontrast, bra färger och bra svärta. Vi har dock sett andra modeller från Davis med ännu mer kompakt svärta. Det beror antagligen på deras lägre ljusstyrka.

BILDKVALITETEN

Som alltid när vi gör direkta jämförelser mellan projektorer, så kör vi dem sida vid sida med samma bildkälla och bildmaterial. Så nu till den stora frågan: Vilken ger bäst bild? Mina medtittares första spontana reaktion på Sony V10:ans bild var:

– Men, det är ju som att se på en stor TV!?

Det är första gången som båda mina medtittare omedelbart är överens: Detta är en banbrytare! Jag kan bara instämma!

Men vi börjar med den tidigare nämnda svärta. DLP-tekniken har av tekniska skäl en fördel på denna punkt och det märks här. Svart information i bilden är betydligt mörkare på Davis projektor. Sonys maskin ger väl godkänd svärta, men inte mer än så.

Vad ljusflödet anbelangar så har båda dessa projektorer väldigt mycket kräm i ljuset med sina 1000 ansilumen. Akta dig för dukar med alltför hög gain då ljuset kan bli alltför starkt.

Färgerna då? DLP har hittills dominerat även inom färghantering. Och Davis X16 ger färger som känns ungefär till 90 procent identiska med min 29-tums TV. Men precis som på Philips Fellini så sticker bilden lite åt det gula hållet.

Annars känns färgerna mycket bra. Men hör och häpna, Sonys LCD-proj ger ännu mer exakta färger. Den lilla CS1:an från förra numret fick en 95-procentig träff på färgerna. Hos V10 pratar vi 99 procent. Nästan klockrent alltså. Helt fantastiskt och väldigt ovanligt för att vara LCD! Jag fann mig själv sittandes klockan 2 på natten vid en pausad bild, framför TVn och den projicerade Sony-bilden, och bara stirrade. Jag var mållös!

Kontrasten är mycket hög på båda maskinerna. Något högre på Davis, mycket på grund av den djupare svärta, men den summerade dynamiska upplevelsen känns nästan jämförbar

ändå. Skärpan är extremt bra på Sonys maskin, trots att konturerna ändå lyckas vara mjuka och behagliga. Du kan till och med dra upp kontrastvärdet till max, utan att bilden blöder i färgerna eller får konturskuggor! Kan det bli bättre?

Davis har en skärpa som ibland känns alltför vass, med riktigt hårda och ganska hackiga konturer. Detaljer blir av naturliga skäl mjukare och "finare" på Sonyn. Jag vill poängtera att en DLP-projektor oftast ser bättre ut vid mindre bilder eller vid längre avstånd ifrån duken. Då märks inte dessa aspekter lika tydligt, och DLP vinner poäng på sin överlägsna svärta.

I VALET OCH KVALET

Om man summerar alla dessa aspekter och upplevelser, var hamnar vi då? Vilken av dessa kombattanter ger mest värde och glädje för pengarna? Ja, som vanligt säger jag – det beror på ändamålet. Är du hembioentusiast som till vardags också är en businessman, där snabbhet, kvalitet och ekonomi är hörnstenen? Du kanske behöver projektorn såväl till datapresentationer i arbetet som till hembioanvändning med familjen? Då skall du välja Davis X16.

Kan du leva med blekare svärta, lägre upplösning och något svagare kontrast, så finns ju också ett alternativ i föregående nummers lilla LCD-revolution, Sony VPL-CS1, till ett betydligt lägre pris.

Är du som jag själv, en renodlad hembiofanatiker, där optimal DVD-prestanda i ditt eget hemmabiorum är det absolut viktigaste av allt? Då skall du välja Sony V10!

NY LCD - REFERENS

Efter ett par dygn av extremt lite sömn och många lampförbrukningstimmar senare kan jag och mina kollegor bara konstatera en sak; Sony VPL-VW10HT är en maskin du inte vill skiljas ifrån i första taget! Med äkta 16:9, över 3 miljoner pixlar (!), fenomenal interpolering, 1000 ansilumen, riktigt lågt fläktsurr, ypperligt gränssnitt på menyerna, en mycket snygg design och det faktum att maskinen har nästan alla typer av inställningar man kan önska, så kan detta bara bli en överlägsen vinnare i hemmabiosammanhang!

Sony själva räknar faktiskt med att sluta tillverka CRT-projektorer! VPL-VW10HT är såpass bra att deras egna CRT-maskiner får svårt att hävda sig. Jag kan bara hålla med. Så här skall det se ut! ●